

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **Ö. K.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 6. 2022, č. j. OAM-463/ZA-ZA11-K09-2023,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu. Žalobce s ním ovšem nesouhlasí. Je Kurd. Kvůli tomu jej v Turecku propustili ze zaměstnání. Žalovaný se přitom postavením Kurdů v Turecku dostatečně nezabýval. Krajský soud níže vysvětlí, proč tyto námitky nejsou důvodné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce požádal v dubnu 2023 o mezinárodní ochranu – pět dní poté, co v úkrytu kamionu přicestoval do Česka. Žije zde jeho kamarád. Za důvod podání žádosti označil, že se v Turecku nedodržují zákony. Tak například ženy mají v Turecku málo práv. Sám žalobce pracoval v depu, odkud jej po roce propustili. Domnívá se, že to bylo proto, že je Kurd. Při pohovoru žalobce uvedl, že má základní vzdělání a během svého života pracoval hlavně v přepravě. Pak vykonával různé jednoduché práce, jako například vykládka zboží. Kurdy podle něj v Turecku podezřívají z terorismu, kvůli působení PKK. Když žalobce někde pracoval, majitelé jej neustále podezřívali, že jim bude krást. Často jej pak kontrolovali. Jednou jej i s kolegyněmi vyhodili z práce a nedali mu odstupné. Nijak to ale neřešil, protože tak to prostě v Turecku chodí. Když se propouští, jako první jdou Kurdové. Žalobce popřel, že by měl jakékoli problémy se státními orgány. Nikdy jej nestíhali, ani nevěznili.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 6. 2023, č. j. OAM-463/ZA-ZA11-K09-2023, neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany („rozhodnutí žalovaného“). Žalobce podle žalovaného ve vlasti neuplatňoval politická práva, ani z tohoto důvodu nečelil pronásledování. Netvrdil ani žádné obavy v souvislosti s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, příslušností k určité sociální skupině nebo zastáváním politických názorů. O mezinárodní ochranu žádá kvůli diskriminaci Kurdů. Žalovaný se proto zaměřil na to, zda žalobci hrozí pronásledování z důvodu jeho národnosti.
4. Ohledně jednoho incidentu souvisejícího s kurdskou národností žalobce žalovaný odkázal na rozsudek Vrchního soudu v Praze z roku 2001, podle kterého je diskriminace menšin známým jevem v každé zemi, bez dalšího se ale nejedná o pronásledování.
5. Dále se žalovaný zaměřil na obecnou situaci Kurdů v Turecku. S odkazem na *Informaci MZV Turecko – Turečtí občané kurdského původu ze září 2022* („Informace MZV“) uvedl, že turecká ústava zakotvuje rovnost všech občanů a zákaz diskriminace. Kurdové mají zastoupení mezi podnikateli, úředníky i např. známými herci a ostatními umělci či sportovci. Mají obdobná práva jako ostatní občané, co se týče vzdělání, zaměstnání, bydlení i dalších aspektů každodenního života. Sice může docházet k diskriminaci Kurdů, neznamená to ale, že by diskriminaci čelil automaticky každý Kurd, ani že by dosahovala intenzity pronásledování.
6. Mezinárodní ochrana ve formě azylu neslouží k ochraně před jakýmkoli negativními jevy vyskytujícími se ve společnosti. Jde o ochranu pouze před pronásledováním, kterým se rozumí jednání, které je svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo závažné porušení lidských práv, nebo které je dostatečně závažné k tomu, aby jednotlivce postihlo podobným způsobem. Žalobce neprokázal, že by během svého života v Turecku čelil jakémukoli fyzickému či psychickému násilí, diskriminačnímu trestnímu stíhání či trestu, nebo obdobnému jednání. Ani netvrdil žádné skutečnosti naznačující hrozbu takového jednání do budoucna. Důvodem, proč opustil svou vlast, bylo pouze to, že jej propustili ze zaměstnání bez odstupného, na které měl podle zákona nárok. Měl však využít tureckého právního systému a svých práv se domáhat. Neuvedl, že by mu v tom jeho kurdská národnost měla bránit. Z informací o zemi původu neplyne, že by možnost domáhání se práv byla v případě Kurdů nižší. Negativní jednání, kterému žalobce čelil, nelze považovat za pronásledování. Žalovaný ani nenašel žádné okolnosti, které by odůvodňovaly strach žalobce z budoucího pronásledování.
7. Žalovaný neshledal ani důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, či důvod pro udělení doplňkové ochrany. V Turecku nelze udělit trest smrti. Žalobci nehrozí špatné zacházení nebo nebezpečí v souvislosti s ozbrojeným konfliktem. V Turecku

aktuálně neprobíhá ozbrojený konflikt, který by žalobce mohl ohrozit. Vycestování žalobce do vlasti rovněž nepředstavuje porušení mezinárodních závazků.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

8. **Žalobce** namítá, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nezákonné z důvodu nesprávného právního posouzení. Žalovaný uvádí, že žalobce netvrdil existenci obav z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Žalobce ale uváděl, že důvodem jeho žádosti je právě pronásledování z důvodu příslušnosti ke kurdskému etniku.
9. Odůvodnění rozhodnutí pouze formalisticky odkazuje na existenci určitých ústavních norem, aniž by se zabývalo skutečnou situací kurdské menšiny a právního státu. I Česká republika během své socialistické minulosti pamatuje podepsání např. *Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě*, jehož normy se však ve skutečnosti nedodržovaly. I turecká ústava obsahuje ustanovení, která se ve skutečnosti neuplatňují, proto odkazem na ně nelze prokazovat situaci v oblasti dodržování lidských práv v Turecku.
10. Kromě toho žalovaný ve svém rozhodnutí zmiňuje např. zastoupení Kurdů mezi politiky nebo nemožnost rozeznání osoby kurdského etnika v turecké společnosti. Tyto informace ale nejsou pravdivé. Žalobce odkazuje na informace Ministerstva zahraničí USA, podle kterých v roce 2021 pokračoval soudní proces s devíti kurdskými imámy obviněnými z terorismu kvůli vedení bohoslužby v kurdském jazyce. Přestože turecké právo bohoslužby v kurdštině nezakazuje. Podobných případů pronásledování příslušníků kurdského etnika je mnoho. To ale rozhodnutí žalovaného nereflektuje.
11. Žalobce sice nemluví kurdsky, ale Kurdem je. Právě z tohoto důvodu celý život čelí diskriminaci. Kumulativně se jedná o pronásledování. Opakované vyhazovy z práce jsou pouze jedním příkladem. Žalobce má za to, že se turecká společnost na Kurdy obecně dívá jako na bezpečnostní hrozbu. Dochází k jejich obecnému pronásledování.
12. **Žalovaný** zopakoval důvody, pro které žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Žalobce v Turecku nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv. Ani mu nehrozí pronásledování pro některý z azylových důvodů. Nelze tvrdit, že by každý Kurd čelil pronásledování.

IV. Hodnocení věci soudem

13. Žaloba *není důvodná*.
14. Žalobce ve své žalobě vznáší jediný žalobní bod. Sice uvádí, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nezákonné pro nesprávné posouzení právní otázky. Těmito vadami však rozhodnutí žalovaného netrpí.
15. Nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost je takové rozhodnutí, z něhož nelze seznat, jak správní orgán vůbec rozhodl. To může způsobovat absence výroku, nedostatek jazykového vyjádření výroku nebo vnitřní rozpornost. Musí se jednat o takové nedostatky, které brání porozumění výroku rozhodnutí (viz Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, Praha 2019, s. 616). Žalobce však neuvádí žádné podobné vady, kterými podle něj rozhodnutí žalovaného trpí.
16. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí spatřuje v tom, že žalovaný podle něj nesprávně nepovažoval příslušnost žalobce ke kurdskému etniku za příslušnost k určité sociální

skupině. To však není otázka nepřezkoumatelnosti, ale právního posouzení. Žalovaný posuzoval důvody pro udělení azylu žalobci primárně optikou jeho národnosti. V tom soud žádnou vadu nespatřuje.

17. Kvalifikační směrnice definuje národnost tak, že se tento pojem neomezuje na existenci nebo neexistenci státní příslušnosti, ale zahrnuje zejména příslušnost k určité skupině vymezené jejími kulturními, etnickými nebo jazykovými znaky, společným zeměpisným nebo politickým původem nebo jejím vztahem k obyvatelstvu jiného státu [čl. 10 odst. 1 písm. c) kvalifikační směrnice]. Kurdské etnikum beze sporu lze považovat za národnost. Zároveň by se zřejmě dalo uvažovat i o sociální skupině (resp. slovy směrnice „společenské vrstvě“). Tu směrnice definuje tak, že příslušníci této skupiny sdílejí vrozený charakteristický rys nebo společnou minulost, kterou nelze změnit, nebo sdílejí charakteristiku nebo přesvědčení, které jsou natolik zásadní pro totožnost nebo svědomí, že daná osoba nemá být nucena, aby se jí zřekla, a dále tato skupina má v dotyčné zemi odlišnou totožnost, protože ji okolní společnost vnímá jako odlišnou [čl. 10 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice].
18. Jednotlivé azylové důvody se vzájemně nevylučují a žadatel tak může mít v zemi původu obavy z pronásledování hned z několika důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu [resp. čl. 2 písm. d) kvalifikační směrnice]. V případě žalobce však rozlišení těchto důvodů není pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného podstatné. Důležité je totiž to, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu „neztroškotala“ na absenci příčinné souvislosti pronásledování s některým azylově relevantním důvodem. Příčinou jeho neúspěchu v řízení bylo to, že žalovaný neshledal, že by žalobce měl odůvodněný strach z pronásledování.
19. Jádrem žalobních námitek tak míří na nedostatečné zjištění skutkového stavu. Žalovaný se podle žalobce dostatečně nezabýval situací kurdské menšiny v Turecku. Ani v tom však nemá pravdu.
20. Rozsah, v jakém žalovaný zjišťuje skutkový stav prostřednictvím informací o zemi původu, se primárně odvíjí od důvodů, které cizinec uvede při podání žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud žadatel ani neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít k zásahu do jeho lidských práv ve smyslu § 12 nebo § 14a zákona o azylu, pak obecně není třeba se situací v jeho zemi původu do detailu zabývat.
21. Pokud na druhou stranu žadatel uvádí skutečnosti potenciálně zařaditelné pod vyčerpávající (taxativní) výčet důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu, pak je třeba uváděné skutečnosti konfrontovat s aktuálními a relevantními informacemi o zemi jeho původu (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63). Pokud tedy žadatel neuvede žádné potenciálně relevantní důvody žádosti o mezinárodní ochranu, *žalovaný splní svou povinnost řádně zjistit skutkový stav již tím, že si shromáždí obecné informace o bezpečnostní a politické situaci v zemi původu žadatele.*
22. S ohledem na tvrzení, o která žalobce opřel svou žádost o mezinárodní ochranu, se žalovaný postavením kurdské menšiny zabýval v dostatečném rozsahu. A dospěl přitom k závěru, že nelze říct, že by příkoří, které mohou Kurdové v Turecku běžně zažívat, v každém případě dosahovalo intenzity pronásledování nebo vážné újmy. Tento závěr podporuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, který se v posledních letech opakovaně zabýval postavením Kurdů. Ačkoli dlouhodobě uznává, že Kurdové v Turecku skutečně čelí významným nesnázím, ty bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 nebo hrozby

vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, či usnesení téhož soudu ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-377, nebo ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29).

23. S uvedenou judikaturou koresponduje i závěr žalovaného. Ten připustil, že k určité diskriminaci Kurdů může v Turecku docházet. Neznamená to však, že by tato diskriminace dosahovala úrovně pronásledování, ani že by tomuto riziku čelil každý jednotlivý Kurd. Kurdská národnost tedy bez dalších specifických okolností, které by u konkrétního žadatele zvyšovaly riziko, že se on sám stane terčem pronásledování nebo vážné újmy, není důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.
24. Tento závěr nevyvrací ani informace, ne které poukazuje žalobce. Odkazuje pouze na jediný konkrétní příklad trestního stíhání kurdských imámů. Soud zde však nevidí žádnou souvislost s případem žalobce. Podle informace, na kterou žalobce odkazuje, byli tito imámové trestně stíháni v souvislosti s obviněním z terorismu. Z toho však nelze dovozovat, že by všechny Kudy turecká společnost vnímala jako teroristy, jak namítá žalobce, a že by jim kvůli tomu hrozilo pronásledování.
25. Ani sám žalobce ve správním řízení netvrdil žádné specifické okolnosti, které by v jeho konkrétním případě zvyšovaly riziko, že se obětí pronásledování stane právě on. Popřel, že by měl jakékoliv problémy s bezpečnostními složkami či jinými státními orgány. V souvislosti se svou kurdskou národností poukazoval pouze na to, že jej kvůli jeho kurdské etnicitě vyhodili ze zaměstnání bez odstupného, na které měl nárok. Že důvodem jeho výpovědi měla být právě žalobcova kurdská národnost, však zůstalo pouze v rovině spekulací. Žalobce neuvedl nic konkrétního, z čeho by se dalo s přiměřenou pravděpodobností tvrdit, že jej zaměstnavatel propustil právě proto, že je Kurd. Také nevysvětlil, proč se alespoň nepokusil domoci odstupného soudní cestou, pokud měl za to, že na něj skutečně má nárok. Žalobce se ostatně během celého pohovoru omezoval pouze na obecná tvrzení o tom, že je v Turecku bezprávi.
26. I pokud by skutečně byla pravda, že žalobce v zaměstnání čelil diskriminaci, žalovaný zcela správně vyhodnotil, že tyto problémy nedosahují intenzity pronásledování. Nejedná se totiž o závažné porušení lidských práv, jako jsou zejména zákaz mučení, zákaz otroctví nebo právo na právní subjektivitu (viz definici pronásledování v § 2 odst. 4 zákona o azylu a čl. 9 kvalifikační směrnice). Samotná diskriminace není nutně pronásledováním.
27. Jak uvádí *Příručka Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky* („UNHCR“), „[v] mnoha společnostech vskutku ve větší či menší míře existují rozdíly v nakládání s různými skupinami osob. Ty, jimž se dostává v důsledku takových rozdílů méně příznivého zacházení, nejsou ještě nutně obětmi pronásledování. Pouze za určitých okolností se totiž diskriminace rovná pronásledování. Je tomu tak tehdy, pokud diskriminační opatření vyústí v důsledky podstatně předpojatého charakteru vůči dotyčné osobě, např. závažné omezení jejích práv vydělat si na živobytí a svobodného vyznání, nebo jejího přístupu k běžně dostupným vzdělávacím prostředkům.“ (*Příručka k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR z oblasti mezinárodní ochrany*. UNHCR Praha, 2006, s. 16).
28. V případě žalobce však nenastala situace, kterou by bylo možné označit za pronásledování na kumulativním základě, při kterém jde o souběh různých opatření, která sama o sobě nestačí k naplnění definice pronásledování, nicméně ve svém součtu dosahují intenzity pronásledování. Kromě jediného propuštění ze zaměstnání a zvýšeného dozoru

zaměstnavatelů nad jeho práci nemluvil o žádné jiné konkrétní události, která by významně negativně ovlivnila jeho život. Z jeho tvrzení nelze dovodit závažné omezení jeho práva vydělat si na živobytí. Vždy ostatně nějakou práci měl.

29. Nic v azylovém příběhu žalobce tedy nenasvědčuje tomu, že by v případě návratu do Turecka potenciálně mohl čelit pronásledování. Sice nelze vyloučit, že v souvislosti se svou kurdskou etnicitou může čelit jistým ústrkům nebo nevraživosti ze strany okolí. Příslušnost k jakékoliv menšině téměř v každé zemi přináší řadu výzev. Jak ovšem plyne z výše uvedeného, diskriminace bez dalšího není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu příslušníkovi takové menšiny, pokud nedosahuje intenzity pronásledování. Aby v případě žalobce bylo možné mluvit o odůvodněném strachu z pronásledování, musely by se v jeho azylovém příběhu objevit natolik významné skutečnosti, které by vedly k závěru, že by v případě návratu do vlasti s přiměřenou pravděpodobností čelil závažnému porušení jeho lidských práv, či obdobně neakceptovatelnému jednání. To se ale v případě žalobce nezjistilo.
30. Námitka, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve vztahu k situaci kurdské menšiny v Turecku, proto není důvodná. Ve vztahu k dalším formám mezinárodní ochrany žalobce žádné žalobní body nevznáší. Soud zároveň nenašel vadu, ke které by měl přihlédnout z vlastní iniciativy.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

31. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
32. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto mu soud nepřiznal právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 14. března 2024

Martin Kopa, v. r.
samosoudce